

Dabas aizsardzības
pārvalde

Dabas aizsardzības plāna izstrādes process un sabiedrības iesaiste

Gita Strode, Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas
aizsardzības departamenta direktore
gita.strode@daba.gov.lv, 29455010

Dabas aizsardzības
pārvalde

Gaujas nacionālā parka statuss

- Gaujas Nacionālais parks (GNP) kā īpaši aizsargājama dabas teritorija ir izveidots 1973. gadā.
- Spēkā esošo GNP robežu, tā izveidošanas mērķi, kā arī funkcionālo zonējumu nosaka Gaujas nacionālā parka likums
- GNP aizsardzības un izmantošanas nosacījumus un prasības nosaka Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumi Nr. 317 “Gaujas nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- GNP ir iekļauts Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 (turpmāk – Natura 2000 teritorija) sarakstā.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Gaujas nacionālā parka statuss

- GNP mērķis (GNP likuma 2. pants) ir aizsargāt parka mazpārveidotas dabas teritorijas, kam raksturīga liela bioloģiskā daudzveidība, iežu atsegumus, reljefa formas, laukakmeņus, avotus, kā arī tipiskās ainavas, dabas un kultūras pieminekļus un veicināt dabas tūrismu un teritorijas ilgtspējīgu attīstību.
- GNP kā N2000 teritorija noteikts dažādu dabas vērtību aizsardzībai, tai skaitā, lai saglabātu deviņus Eiropas Savienības (turpmāk – ES) nozīmes meža biotopus (pavisam Latvijā sastopami 11 ES nozīmes meža biotopi, neskaitot mežainās piejūras kāpas).

Dabas aizsardzības
pārvalde

Kas ir dabas aizsardzības plāns?

- Dabas aizsardzības plāns ir teritorijas «apsaimniekošanas» plāns, kas nosaka nepieciešamos apsaimniekošanas un aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu ilgtermiņa aizsardzību tām **dabas vērtībām, kam teritorija izveidota.**
- Apsaimniekošanas plānā jāietver zinātnisko informāciju par aizsargājamo teritoriju, pamatojumu funkcionālajam zonējumam un jānosaka vienotus visas teritorijas apsaimniekošanas pasākumus, lai sasniegtu tās aizsardzības mērķus.
- Apsaimniekošanas plānā ir jāaskaņo dabas aizsardzības, dabas resursu izmantošanas un reģiona ilgtspējīgas attīstības intereses, vienlaikus nodrošinot teritorijas dabas vērtību saglabāšanu un labvēlīgu aizsardzības statusu tām īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kuru aizsardzības nolūkā šī teritorija ir izveidota.
- **Aizsardzības mērķi nosakāmi, ņemot vērā aizsargājamās dabas teritorijas kā Natura 2000 teritorijas izveides mērķus.**

Dabas aizsardzības
pārvalde

Dabas aizsardzības plāna izstrādes kārtība

Ministru kabineta 2007.gada 9.oktobra noteikumi Nr.686
«Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību»:

- Nosaka plāna saturu un izstrādes kārtību
- Nosaka termiņu, kādam periodam dokuments tiek izstrādāts;
- Izstrādes ietvaros organizē sabiedriskās apspriedes

Dabas aizsardzības
pārvalde

Dabas aizsardzības plāna izstrādes kārtība

- Kad konsultatīvā grupa ir vienojusies par dokumenta gala redakciju, dabas aizsardzības plāns tiek nodots sabiedriskajai apspriešanai;
- Par izstrādāto dokumentu atzinumu sniedz pašvaldība;
- Plāna gala redakciju iesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē, kas to caurskata un nodod apstiprināšanai uz VARAM.
- VARAM ministrs apstiprina dabas aizsardzības plānu.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Sabiedrības iesaiste dokumenta apspriešanā

- Konsultatīvās grupas sanāksmes;
 - Saziņa ar Plāna izstrādātāju;
 - Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes
-
- Sabiedrības līdzdalības tiesības neparedz, ka ikviena sabiedrības prasība ir jāakceptē. **Būtiski ir sabiedrības izteikto viedokli izvērtēt un argumentēt pamatojumu, ja viedoklis vai prasība tiek / netiek ņemta vērā.**

Dabas aizsardzības
pārvalde

Kas mainās pēc dabas aizsardzības plāna izstrādes?

- Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 686 Plānā tiek iekļauti priekšlikumi GNP individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem, kā arī priekšlikumi funkcionālajam zonējumam.
- **GNP aizsardzību un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu grozījumi tiek virzīti pieņemšanai tikai pēc Plāna izstrādes un apstiprināšanas atsevišķi noteiktā kārtībā – tas ir politisks lēmums.**
- Par izmaiņām normatīvajā regulējumā gan pašvaldības, gan zemes īpašnieki tiek informēti likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 13. pantā noteiktajā kārtībā.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Kas mainās pēc dabas aizsardzības plāna izstrādes?

- Tā esamība atvieglo teritorijā plānot un realizēt plašāka mēroga apsaimniekošanas pasākumus vai sākotnēji jau izvērtēt iespējamās attīstības ieceres un to iespējamību*
- Plānam ir ieteikuma raksturs, tomēr vides un dabas institūcijas ņem vērā plānā iekļauto informāciju saskaņojot darbības aizsargājamā dabas teritorijā, kā arī plānā iekļauto informāciju integrē teritorijas attīstības plānošanas dokumentos.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Paredzētajai darbībai vai plānošanas dokumentam, kas atsevišķi vai kopā ar citu paredzēto darbību vai plānošanas dokumentu var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), veic ietekmes uz vidi novērtējumu. Izņēmums attiecas uz aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plāniem un tajos paredzētām darbībām, kas nepieciešamas īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu, [...] un īpaši aizsargājamo biotopu apsaimniekošanai vai atjaunošanai, kā arī aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānos paredzētu publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu ierīkošanai.